No 1859

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

1853

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franko door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 6 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 4 Junij.

Ons rest nog het laatste der drie voorname punten te bespreken, welke door het *Journal des Débats* in zijne artikelen over de Nederlandsche quæstie behandeld zijn. In de zaak der R. K. kerkregeling bevindt zich, dus beweert het, de H. Vader in het ongelijk tegenover het protestantsche Nederland. Wij willen een oogenblik stilstaan bij de beide argumenten, aan het *Journal des Débats* door zijne gedienstige berigtgevers in den mond gelegd.

Vooraf echter dienen wij nota te nemen van een paar preliminaire punten, door het *Journal des Débats* geconstateerd en op den voorgrond gesteld. Bij het vermelden van het eerste dier punten zullen onze lezers zich weer moeijelijk van glimlagchen kunnen onthouden, wegens de onbetaalbare naïveteit, waarmede het »beroemde" blad zich de grootste onnaauwkeurigheden op den mouw heeft laten spelden. Bij het vooruitzetten der beide laatste te vermelden punten, is het der waarheid getrouw geweest.

In de eerste plaats dan vertelt het zoo goed geloovige blad, »dat de Nederlandsche Grondwet, ter gunste der afgescheidene kerkgenootschappen en bij gevolg der Katholieken, het beginsel van staatkundige vrijheid heeft toegelaten." Men ziet, dat hier het »beroemde" *Journal* op nieuw van de stelling uitgaat, dat vóór de laatste Grondwet, Nederland nog eene staatskerk bezat, en dat allen, zich daarbuiten bevindende, als dissenters beschouwd en behandeld werden. Op die stelling voortredeneerende, vervolgt het besproken blad dan ook aldus: »Dit is eene der in 1848 verkregen hervormingen; eene billijke hervorming, die in de burgerlijke maatschappij de Katholieken met de Protestanten gelijk stelt." Als het *Journal des Débats* eens wist, welk eene belagchelijke rol zijne gedienstige berigtgevers het laten spelen!

Het volgende echter, door hem vooruitgezet, is met de waarheid overeenkomstig: »De Katholieke Kerk bezit in Holland vrijheid, gelijkheid en onafhankelijkheid. De des betreffende bepalingen binden evenzeer den Koning als de Staten-Generaal. Voor de Katholieken vloeit hieruit de onbeperkte bevoegdheid voort om met den Paus te handelen, en voor den Paus het onbetwistbaar regt, naar zijn welgevallen, binnen de grenzen van zijne kerkelijke bemoeijingen, de kerken van Holland in te rigten en ze aan de regelen en vormen der hierarchie te onderwerpen."

Dit is, zeiden wij, met de waarheid overeenkomstig, en evenzoo wat het *Journal des Débats* op eene andere plaats zegt: De Nederlandsche regering, met den Koning aan haar hoofd, »stemde de aanspraken van het Roomsche hof toe, na het beginsel aangenomen te hebben, en zij erkende zonder aarzelen, dat zij zich niet tegen de invoering van de kerkelijke hierarchie kon verzetten."

Desniettemin evenwel zal de H. Stoel zich in het ongelijk bevinden tegenover het »protestantsche Nederland." Waarom? Het *Journal des Débats* heeft de bescheidenheid slechts twee argumenten aan te voeren ter ondersteuning van zijne aanklagt, en dat dan nog wel argumenten van bij uitnemendheid verdachte gehalte.

»De regering, dus argumenteert het »beroemde" *Journal*, de regering gaf hare toestemming tot het invoeren der hierarchie, doch op voorwaarde dat men het onderling eens zou worden over den vorm der regeling en over het tijdstip, waarop de hierarchie zou in werking komen." Het *Journal des Débats* houde het ons ten goede, maar uit deze woorden blijkt duidelijk, dat het de openbaar gemaakte stukken met bijzonder weinig naauwkeurigheid gelezen heeft. Waar heeft het gelezen, dat door de regering aan den H. Stoel eene andere »*voorwaarde*" te vervullen is opgelegd, dan die welke betrekking heeft tot het buiten werking geraken van het konkordaat van 1827 en de overeenkomst van 1840? Wanneer men eene zoo ernstige beschuldiging inbrengt, en dat wel tegen den H. Stoel, als door het *Journal des Débats* geformuleerd is geworden, dan behoorde men zich ten minste de moeite te geven van met onbenevelde oogen de stukken, tot de zaak betrekking hebbende, te lezen. Het *Journal des Débats* vervolgt: »Het Hof van Rome is de door de regering der Nederlanden gestelde voorwaarde niet nagekomen; het is tot handelen overgegaan, zonder haar vooraf de kennisgeving te hebben gezonden, waarop zij rekende." Zóó! Dat zal, dus, de eerste fout zijn van den H. Stoel! Ja, gaat het »beroemde" *Journal* voort, dus is het; »hierin heeft, naar onze wijze van zien, Rome onvoorzigtig en onverstandig gehandeld." Maar wanneer er nu geene »voorwaarde" gesteld is geweest? wanneer er slechts gevraagd is, dat een *verzoek* ingewilligd mogt worden! een verzoek, dat ook geweigerd mogt worden! een verzoek, welks inwilliging of niet-inwilliging niets præjudicieerde? een verzoek, welks inwilliging, volgens de woorden van den heer van Zuijlen, nimmer officieel is toegezegd? Wanneer verdeeld..., doch wij willen nog het stilzwijgen bewaren. Wij weten den geschikten tijd tot spreken af te wachten. Men mogt echter in het algemeen, en dit geldt ook van het *Journal des Débats*, in deze wel wat beter het *audi et alteram partem* ter harte hebben genomen. Wanneer men oordeelt slechts naar de verklaringen van ééne zijde gedaan, dan wordt men zoo ligt eenzijdig in zijn oordeel. »*Pour bien juger, il faut tout connaitre,*" zeide Shesterfield. Men hebbe dan ook het geduld om te wachten tot dat het punt in quæstie ook van eene andere zijde toegelicht zal zijn! Welligt dat het *Journal des Débats* dan zal toegeven, wanneer het opregt wil zijn, dat Rome niet zoo »onvoorzigtig en onverstandig" gehandeld heeft, als door hem beweerd wordt.

Het tweede argument, door het *Journal des Débats* in 't midden gebragt, om de schuld van den H. Stoel ten opzigte van Nederland te voldingen, wordt ontleend aan den apostolischen brief van den 4 Maart ll. Die brief is niet met alle wenschelijke ménagementen geschreven! »Heeft, dus vraagt het Parijsche blad, heeft het Hof van Rome niet vergeten, dat die brief tot een protestantsch land was gerigt?" Indien het ons pastte voor het »Hof van Rome," dat hier persoonlijk geïnterpelleerd wordt, te antwoorden, dan zouden wij aan het blad van den heer Bertin toevoegen, dat het Hof van Rome dat niet te vergeten had, om de eenvoudige reden, dat het »Hof van Rome," bij het schrijven van zijnen apostolischen brief, aan »het protestantsche land" niet had te denken. De allokutie van den H. Vader, in het konsistorie van den 7 Maart uitgesproken, was alleenlijk en uitsluitend gerigt tot de Kardinalen; de brief van den 4 derzelfde maand was niet aan het adres van »het protestantsche land," maar van de katholieke wereld, of, wil men, meer bepaaldelijk van de Katholieken in Nederland. Eilieve, wat heeft dan »het protestantsche land" daarmede te maken? — Wat nu den inhoud zelven van den apostolischen brief betreft — wij hebben reeds zoo herhaaldelijk daarbij stil gestaan, ter opheldering van het misverstand, waartoe eene enkele daarin voorkomende uitdrukking aanleiding schijnt gegeven te hebben, dat wij het een nutteloozen arbeid achten op nieuw daarbij te vertoeven. Trouwens, men mag vertrouwen dat ook daaromtrent alle wenschelijke opheldering van geheel bevoegde zijde niet achterwege zullen blijven; waarna het te verwachten ... [illegible] ... nen zal, dat noch de allokutie, noch de apostolische brief langer evenmin iets in waarheid angstwekkends bevatten, als welke andere schrikbeelden meer in deze laatste weken hetzij door de verbijsterde verbeelding, hetzij door den hartstogt van enkelen in 't leven zijn geroepen.

Het speciale orgaan der geheime genootschappen kondigt in zijn laatste Nommer aan, »dat het op uitdrukkelijk verzoek de wapenen tegen de partij-Groen reeds in de maand November ll. p. vrijwillig heeft nedergelegd, en dat men dit voornamelijk aan Drieling te danken heeft."

Eene niet onopmerkelijke verklaring, waarvan akte behoort genomen te worden, opdat door tijdgenoot en nakomeling te beter de grond der tegenwoordige gebeurtenissen zou kunnen gepeild worden. De aangehaalde woorden bevestigen ons overigens in onze trouwens toch reeds vast staande overtuiging, dat het anti-papistische straatrumoer der laatste weken reeds sinds geruimen tijd heimelijk voorbereid was geworden.

Sints de roode partij opgehouden heeft de groene partij te bestrijden, hebben rooden en groenen zich steeds inniger onderling verbroederd. Dat is zóó ver gegaan, dat het orgaan van hen, die zich, met zooveel ootmoed, de »Heiligen" noemen, vaak zonder eenig voorbehoud de leelijkste artikelen overnam en nog overneemt uit het schandblad, dat bij de heeren Campagne het licht ziet, hetwelk dan weer op zijne beurt niet in gebreke blijft den heer Groen voor de Tweede Kamer aan te bevelen en voor den »heiligen" Capadose *c. s.* een geurig wierookoffer te ontsteken. Men zou haast zeggen, dat het is geworden tusschen hen als één hart en ééne ziel, en dat óf door den *Nederlander* de aan Dordrecht gezworen trouw verbroken is, óf dat de *Fakkel* een dappere formulierknecht is geworden.

Wij zullen ons diensvolgens niet verwonderen, wanneer wij in den *Nederlander* ook de volgende regelen uit het laatste Nommer van het eigenlijk orgaan der geheime genootschappen overgenomen en toegejuicht zullen zien: »Men bezigde, tijdens de jongste volksbeweging, geen dreigingen, *men vroeg of deed geen onregt, men verbrak geen maatschappelijke banden, men zond geen Roomsche menschen ongeholpen weg, men wendde het aangezigt niet stug of wrevelig van hen af, men sprak van geene beperking hunner historiesch-grondwettige vrijheden en regten.*" Nu het kwaad gedaan, nu aan duizenden en duizenden onzer geloofsgenooten het brood uit den mond gestooten, nu het land door tweespalt verscheurd, nu er nog zoo veel rampzaligs meer voltrokken is, dat wij heden niet willen opnoemen, — nu achten wij den *Nederlander* in staat den *Fakkel* na te zeggen, dat ook hij zijne handen wascht in onschuld.

Doch of hij het daarom reeds zoo ver in volgzaamheid gebragt heeft, om terstond daarop, in een zelfden adem, met den *Fakkel* aan zijne geloofsverwanten — neen, aan zijne partij-genooten den raad te durven geven van de Katholieken »uit liefde" te laten doodhongeren — ziet, welke goede gedachten wij ook van den moed van den *Nederlander* hebben, wij betwijfelen het, of hij het daartoe wel zou kunnen brengen. Mogten wij ons bedriegen; mogte hij in deze soort van liefdebetoon gelijken tred willen houden met zijnen Tielschen bondgenoot, dan zullen wij er onze lezers kennis van geven.

De *Fakkel* formuleert zijne raadgeving in de volgende bewoordingen:

»Ja *het schijnt* hard bij Roomschen niet te koopen, Roomsche werklieden weg te zenden en geen Roomsche boeren op onze hofsteden te dulden. En toch kan het *de liefde* zijn, die ook tot het nemen van zulke maatregelen dringt....

»De Roomschen dwalen, en dat ter goeder trouw. Maar zij zullen zulks blijven doen, *zoo lang wij hen niet de gevolgen van hunne dwaling doen* GEVOELEN.

»Wij moeten naar het gebod van het Evangelie, weldoen aan allen.

»Doch er is ook een weldoen, dat geschiedt niet door te geven, maar door te onthouden."

Met andere woorden: Protestanten! gij doet den Katholieken wel, gij toont hun uwe liefde het best door ze uit te hongeren. Welke infame taal!

Wij durven ons vleijen met de hoop, dat vele protestantsche bladen niet in gebreke zullen blijven tegen die taal te protesteren, en dat zij alles, wat in hun vermogen is, in het werk zullen stellen, om haar zoo veel mogelijk te neutralizeeren.

Eere en dank aan het *Weekblad voor den Boekhandel.* Moedig en aanhoudend gaat het voort de schandelijke praktijken te brandmerken, waardoor eenige Boekhandelaars hun stand onteeren en zich onder de ergste verdenking brengen. Mogten de gevoelige kastijdingen, welke, zoo teregt, aan zulke boekhandelaars van alle kanten toegediend worden, hen nog bij tijds tot het inzigt brengen, welk snood bedrijf zij plegen en welke gevolgen hunne bandeloosheid over de gansche pers zal halen.

In het jongste Nommer van het genoemde Weekblad lezen wij het volgende:

„Iets over de voortbrengselen der Pers in onze dagen.

»Met het grootste genoegen las ik in het voorlaatste nummer van dit blad de missive van de firma Broese en Cie. aan de Redactie, ten geleide van eenen brief aan de heeren Gebr. Campagne. Wij zijn in waarheid die firma daarvoor dank verschuldigd, want hoezeer menig weldenkend boekhandelaar in deze dagen met ergernis de pers heeft zien zwoegen onder een last van lorren, en zoodanige geschriften, waaraan een niet oordeelkundig publiek zich vergasten kon, enkel tot voeding van haat of tot opwekking van vuige driften; toch is het gansch geen gemakkelijk ding, de partij die men voorstaat in verband tot zijne handelszaken publiek te doen kennen, en de baan te breken, waarop menigeen huiverig is, zich een eigen weg te kiezen.

»De plaat waarvan de firma Broese en Cie., de exemplaren, aan de uitgevers terugzond, ontving ik niet, maar gaarne geloovende wat daarvan door haar gezegd wordt, meen ik bij de Confrèrie zooveel liefde voor het vak te mogen onderstellen, dat zoo men ook niet op dezelfde wijze daarmede handelde als de firma Broese en Cie., men althans het debiet dier plaat op generlei wijze heeft getracht te bevorderen. Deze zaak noopt mij echter een weinig verder te gaan en ook een blik te slaan op zoo vele andere uitgaven, die bij de heeren Campagne niet alleen en uitsluitend, maar toch bij hem vooral in het licht verschenen Niet altijd zijn het platen welke die heeren en andere uitgevers, die het zoo naauw niet nemen met den goeden roep des Boekhandels en de uitwerking hunner pers, ter wereld inzenden, en waarvan dus ieder Boekhandelaar met een enkelen oogopslag, het wenschelijke dier debietsbevordering beoordeelen kan; daarom ware het allezins te wenschen dat ieder Confrater minstens vlugtig de in commissie ontvangen artikelen doorzag, ten einde eenigzins met geest en strekking daarvan bekend te worden. Met vingerwijzing op de schandelijke producten eener protestantsche pers, »*Hoe er in de Roomsche kerken gepredikt wordt*", en »*Maria Monk, de Zwarte Non*", meen ik regtens te kunnen vragen of deze en dergelijke geschriften niet alles in zich vereenigen wat haat en tweedragt doet ontstaan door verkeerde voorstelling van zaken, die zoo zij al waarheid bevatten, uitzonderingen daarstellen, welke in geen geval als regel ter beoordeeling mogen gelden; alles als in een brandpunt doen zamenwerken om de grofste onzedelijkheid te bevorderen en hartstogten op te wekken, wier uitwerking de menschheid billijk doet gruwen, en die niet het minste nut kunnen stichten hetzij bij Protestanten of Katholieken. Geschriften als deze vergelijk ik bij de zoogenaamde galante literatuur; maar zij zijn daarom te verderfelijker, omdat zij onder een valsch kleed een groot aantal lezers vinden, omdat zij in handen worden genomen en in handen gegeven door en aan dezulken, die overigens een afkeer hebben van wat strekken kan om het zedelijk gevoel te ondermijnen en de krachten te verlammen, die ten goede worden aangewend. Evenzoo is het met het heirleger van schot- en schimpschriften die in onze veel bewogen dagen de pers van verschillende uitgevers oneer aandeden, die uit de pen gevloeid van eenzijdige heethoofden, zoowel op godsdienstig als staatkundig terrein, de vaan des oproers verhieven en de meest onwaardige of met het redelijk verstand onbestaanbare taal voortbragten; — en die geschriften werden aangekondigd als in den Boekhandel verkrijgbaar gesteld, terwijl sommige daarvan te gelijk langs de straten werden uitgeschreeuwd; voorwaar eene uitnemende gelijkstelling tusschen den straatventer en den Boekhandelaar, die zich niet alleen voor eenige centen winst met het debiet dier prullen belast, maar die zijne venters tevens met de uitlokselen tooit, welke het opgewonden publiek moeten aansporen tot onzinnige verkleefdheid. Daarom laat ons toch de moeite nemen om acht te geven op alles wat ons ten verkoop wordt aangeboden, en strekke zich aller ijver, als bevorderaars van kennis, beschaving en verlichting, uit tot navolging van de firma Broese en Cie waar wij reden hebben om te gelooven, dat onze roeping ten eenemale wordt miskend; dan zullen wij welligt, zoo er al uitgevers blijven, die zich niet schamen hunne pers dienstbaar te maken aan het rijk der duisternis, toch eenmaal die voldoening smaken, dat het publiek zelfs niet meer naar hunne produkten bij den fatsoenlijken boekverkooper vraagt; maar zijn onzaligen honger gaan stillen in eene achterbuurt, de stapelplaats dier vuiligheden, of bij de vensters op markten en pleinen, tot zoolang de policie het gedoogen wil."

Het *Journal des Débats* werkt in onze dagen met bijzonderen nadruk aan de verhooging van zijne »beroemdheid." Zijne artikelen over de Hollandsche quaestie hebben hem een eerste succès bezorgd; daar is hij nog niet eens van bekomen, of hij beijvert zich weer, ter gelegenheid van de Oostersche quaestie, nieuwe lauweren in te oogsten. De gedienstige diplomatie van den Keizer aller Russen schijnt hem daartoe welwillend de hand geleend te hebben; en het *Journal*, dankbaar voor die welwillendheid, laat zich dan ook als de volijverige advokaat van de onregtmatige vorderingen van den Russischen autokraat te doen gelden. Met welk succès? Dat gansch Frankrijk verontwaardigd is over de houding, door het *Journal des Débats* aangenomen, dat, als Fransch orgaan, in eene quaestie, waarbij de rust van de wereld gemoeid is, partij kiest voor Rusland tegen Turkije, dat is hier tegen Frankrijk.

Met volle regt roept dan ook de *Constitutionneel* in een met den vuurgloed der echte vaderlandsliefde, naar aanleiding van de taal van het *Journal des Debats* geschreven artikel, uit:

»Maar hetgeen ons moet verbazen en bedroeven, is dit, dat er zich altoos iemand laat vinden, om die eeuwig vervloekte rol van Coriolanus te spelen, en dat er in de verbijstering van 's menschen geest een punt is, waar de wrok van den burger hem zijn vaderland doet vergeten! Wanneer de vrouw van den schoenlapper ransel krijgt, slaat ze terug; maar mengt zich een vreemde in den twist, dan trekt zij partij voor haar man. En zal dan nu dat gevoel van huisselijke waardigheid en van de eer der eigen haardstede, dat zelfs onder de geringe klasse nimmer wordt uitgedoofd, uit groote geesten en edele gemoederen verbannen blijven?"

Wij moeten de magneet van Gods woord nog eenige belangrijke toeren zien doen met »de protestantsche belangen." Zie maar al regt uit.

De beurt komt nu aan *Johannes*, want »W. Bekker, I Cor. 4: 1" »treedt met het uitvoerend bevel van Herodes de danszaal uit," en »volgt de al schertsende Salome, die de deftige inval van hare moeder eene deftige staatsgreep noemt."

Maar wie is toch eigentlijk die *Johannes*? wordt er er gevraagd. Ja, wie is hij? Hoort »W. Bekker, I Cor. 4: 1."

»Heeft hij iets miszegd in zijne voordragt betrekkelijk den keizer, of het volk opgeruid? Is Joannes de stichter der Vrije-Maçons, de Generaal der Jesuiten of de uitvinder van het socialisme? behoort hij tot de Roode Republikeinen? Niets van dat alles! Hij is een heilig, onberispelijk boetprediker in een geesteloozen tijd."

Dat we zulk eenen geesteloozen tijd ook nu beleven spreekt van zelf, en dat »W. Bekker, I Cor. 4: 1", de boetprediker van dien tijd is, kan niet mankeeren. Doch de man acht zijne gaven gering, en vertelt dit op nieuw aan den Koning in eenige anti-revolutionaire volzinnen:

»Zouden gedachten doen de nevelen voor mij opklaren, of ligt het aan U, Sire! dat onze taal tot uw paleis en hart niet dringen kan? of zullen wij beter doen, zoo wij de verschansing wegruimen en Uwe Majesteit de hinderpalen aantoonen? dit laatste lust mij. Wat ons gunst zoude bejagen, is bij ons niet te vinden. Hofgevlei past een Evangeliedienaar niet. Het schoone, kunstmatige van de kanselwelsprekendheid, dat onontbeerlijk werktuig; de verheven stijl en kunstgalmen, vinden bij ons geen aanbidders; de regels der wijsbegeerte lijden schipbreuk, zoo de eenvoudige leer van vrije genade door het zoen en borgtochtelijke bloed van Jezus Christus verdonkerd wordt. Wij kunnen ons niet kiescher uitdrukken, omdat de H. Geest de waarheid niet na de kieschheid van een volk gefatsoeneerd heeft. Het scholastieke heeft geen invloed en allegorische spreekwijzen, verdonkeren en verlammen de veerkrachten van Gods Woord. Genoeg! hebben wij de eigenschappen niet, om onder Uwe hofpredikers te staan, als ons het licht maar niet ontbreekt, om de oorzaak daarvan te kunnen naspeuren. En nu, o Vorst! bied zich de gelegenheid aan; Uwe Majesteit neme, zoo ik hoop, met belangstelling deze regelen uit het hart van een Protestantsch volk, hetwelk waarheid boven alles mint en dierbaar is!"

Dat blijkt allertreffendst uit wat er volgt.

»Het is u niet geoorloofd, zoo sprak Johannes tot zijnen Vorst, Wij spreken tot u. Sire! uit het hart des volks roepen wij: God behoede uwen koninklijken stam, dat hij in de geschiedenis nooit gebrandmerkt worde met de stempels van Herodes huis. Het is niet geoorloofd — daar heeft God in vele opzigten het vorstelijk huis van Oranje voor behoed — en wat sommige schandalige uitheemsche heesters uitgerigt hebben, om zonder grond onder uwe onderdanen uit te strooijen. Het is niet geoorloofd! Een regte Oranjezoon moet waarheid hebben, en met die waarheid zou hij zich niet schamen om te komen. Het is U niet geoorloofd!"

Maar wat is dan niet geoorloofd aan een regte Oranjezoon? Raad eens! »om de hierarchie der pauselijke magt, om bisschoppelijke zetels in een protestantsch land te vestigen! Sire, het is niet geoorloofd!"

Ei! is dat het niet geoorloofde! — Maar, laat »W. Bekker, I Cor. 4: 1" er op volgen: »wij kunnen niets beletten." Verrassende wending! dan wordt er toch nog eene waarheid uitgesproken in deze *leerrede* van 31 bladzijden. 't Is iets zeldzaams in de anti-revolutionaire theorie van den dag. — »Wij kunnen niets beletten. Nederige bekentenis van onmagt, die zelfs door den kleinzoon van Pieter Vreede, niet gereluteerd zal worden.

Doch is »W. Bekker, I Cor. 4: 1" onmagtig om iets te beletten, hij weet zich toch te wreken, en schudt in eens de geheel groene anti-revolutionaire reiszak van historische eigenaardigheden ledig, en telt op zijne vingers na, wat er alzoo uitkomt.

»Rome heeft ongeloof, duisternis, blindheid, verharding, conscientiedwang, censuur, ban, vloekspraak, moordschavot, brandstapel. Rome heeft de wapenen van den antichrist. Welke paus gaf ooit het woord van God, als de schoonste reliek aan een eenigen monarch? Daarom nogmaals: het is niet geoorloofd, o Vorst! den antichrist te stijven! verkoop Uw huis niet! Het vertoont zich nu als eene wolk van eens mans hand; straks zullen de donderbuijen losbreken op onze hoofden."

Wat zullen de *geiten* van het kerkgebouw genaamd *Nazareth*, benaauwd en snood gekeken hebben, naar al dat beschimmeld goedje uit de *groene* reiszak. »W. Bekker, I Cor. 4: 1" is ook niet op zijn gemak tegenover die rare boel, en had liever »pest, oorlog, werkeloosheid en dure tijden...." en hij zucht weder tot den Koning:

»Laat de ziele van uwe tortelduif niet ten prooi worden van hare vijanden. Wij vallen zoo God, o Vorst! uw hart niet bewerkt in de handen der onbesneden Filistijnen."

Dat zijn wij Roomschen, en toch heeft de patriarch der besnedenen, »de begaafde en eerbiedwaardige" Groen ons nog zoo lief, o zoo lief....

Als een roepende in de woestijn vervolgt »W. Bekker, I Cor. 4: 1 met roepen:

»Is het ongegrond, dat wij onze kinderen zien opwassen voor kalverdienst? of worden de Baals, Astaroths en Molochs des hemels op hare oude puinhoopen niet hersteld? mogen wij opbouwen, wat onze vaderen met opoffering van goed en bloed hebben afgebroken? is verschooning onze leus? Neen, Vorst! het betaamt ons het mes in de pestwonde te zetten — beter dan eene vervloekte verdraagzaamheid, die de moeder van zorgeloosheid is betrekkelijk onze eeuwige belangen. Zullen wij verdichte fabelen in de plaats van Gods vuur en hamer dulden in dit ons gezegend vaderland? Eene flaauwe zedepreking boven den zwangeren Sinaï hemel, opdat de mensch zichzelven met zich-zelven zoeke te verzoenen? of in onbestaanbare middelaars, op een lossen zandgrond het hoofd gerust nederleggen? of dreigen wij door Gods wraakgeldend zwaard, en bidden van Christus wege? geloofd in den Heere Jezus. Is het geoorloofd, vragen wij, dat wij de armen van hun genootschap op onze schouderen krijgen, om hunne lasten te dragen? — terwijl er onnoemb are schatten voor hunne bisdommen besteed worden, om te brassen en te zwelgen, of door hoofdsche praal de oogen der eenvoudigen met zand te werpen. Ooggetuige ben ik geweest van onderscheidene bisschoppelijke zetels in het zuiden van Europa, en op die allen stond klaar te lezen: Hier woont de vreeze Gods niet!"

Nu, als »W. Bekker, 1 Cor. 4: 1" zulks gelezen heeft, zal het wel waar zijn.

Aandoenlijk is aan het slot der *leerrede* de schildering van des Doopers onthoofding:

Het is bij den avond, een langzame tred word gehoord, door de lange verwulven van den kerker, een schemerlicht breekt door de ijzeren staven, een logge gang treedt toe tot de deur der cel, waar Johannes gekluisterd legt. Het lam vreest niet, omdat hij op het Lam Gods had leeren zien. — Het slot drie, viermaal om en de zware ijzeren deur der kerker gaat knersend open. Een vassaal van regt en onregt treedt binnen, een lange mantel bedekt zijn slagtmes. Het onschuldig offer ziet met minzame oogen den verschalkende bode, alsof hij zeggen wil, »komt gij mij aflossen? Wil mijn vader mij te huis hebben?"

»Uw hoofd, sprinkhaneneter! graauwde eene barsche stem hem te gemoet, terstond zijn zwaard te voorschijn halende, Johannes verstaat de boodschap, — de wil des Heeren geschiede! — Een ruwe helshand grijpt hem bij het haar, sleept hem met hoofd op een blok, waar voor dezen een misdadiger aangekluisterd was. »Bereid u om te sterven," roept een onbarmhartige, die bij de doodsvalei geen Sadduceer kan blijven. Een slag en ziet! daar is het hoofd Johannes."

De toepassing luidt:

»Protestanten! in dit schilderij vinden wij het bloed onzer voorvaderen. Vorst! de gouden kroonen, die een Balthazar Gerarts beloofd werden, om prins Willems bloed te laten stroomen, waren de penningen der Herodianen. Een gezworen haat en afkeer ligt er in iederen leugenprofeet, tegen degeen, die de waarheid spreken, want hunne werken, die zij in de duisternis gedaan hebben, komen daardoor openbaar. Rome haat ons niet omdat wij protestanten zijn, maar omdat Gods woord, de fakkel der waarheid, bij ons gevonden wordt. Zoo wij alleen Gods woord weg werpen, zijn wij op weg naar Rome, deze waarheid wordt ondermijnd, Johannes hoofd is de protestantsche kerk. Herodes bloedzonde, zijn Rome's dwaalbegrippen. Het is U niet geoorloofd! roepen wij, voortdurend! Met mond en pen is men verpligt de dwalingen te bestrijden, hoeveel te meer

hare hiërarchie niet te dulden. Wordt er van ons gevorderd bescheidener te spreken, dit zouden wij, zoo wij onze regten vonden gehandhaafd, of zullen wij blindelings afwachten, hoe er met dus hoofd van Kerk en Staat gehandeld wordt. Nogmaals spreken wij u aan, Sire! wij hebben het grootste regt op U, want niet alleen als Protestantsch Vorst, gloeit ons hart voor U; maar Uwe Oranjestam is onze huisgenoot; onze vaderen en Uwe stam, waren één vloed en ebbe, die gelijkmatig op en neder gingen in Uwe verborgene en openbare godsdienstverrigtingen.

Zoo wordt er nu gepreekt voor de *geilen* in het kerkgebouw genaamd *Nazareth*, en zoo zal er gepreekt worden, als de eenige ware *groene* Gereformeerde Kerk weder zal opgerezen zijn in *hare* kracht, dat is, in eene en Vaderland en Koning overheerschende instelling van staatkundig en godsdienstig geweld.

Toen Plato eens gezegd had: de mensch is een tweebeenig en vederloos dier, was Diogenes er terstond bij, om die definitie te realizeeren. Hij nam een kip, plukte het arme beest al zijne veêren uit, en wierp het toen, ontvederd en naakt, in Plato's gehoorzaal, zeggende: ziedaar, de mensch van Plato! Het orgaan der anti-revolutionnaire partij vertelde onlangs, dat het anti-revolutionnaire beginsel de *waarheid* was; niemand begreep die duistere definitie van het duistere anti-revolutionnaire beginsel — zoo het al een beginsel genoemd kan worden — maar ziet, daar komt nu »W. Bekker 1 Cor. 4: 1" en werpt zijn *Herodias-list* onder de menigte; maar niet gelijk de kip van Diogenes ontvederd; integendeel, opgetooid met al de groene en roode vederen, voorhanden in de antirevolutionnaire uitdragerij van den *Nederlander*, en het revolutionnaire tuighuis van den *Fakkel*. Ge behoeft dus niet langer te vragen wat de thans bovendrijvende faktien door de *waarheid* verstaan; ge hebt ze gereed en gekleed voor u in de leerrede van den Evangelie-dienaar uit »het kerkgebouw, genaamd *Nazareth*."

Amsterdam, 3 Juni, 1853.

Aan de Redaktie van den *Tijd*.

WelEdele Heeren!

Gij zoudt onzer zaak eene goede dienst bewijzen, indien Gij gelegenheid hadt bijgaande cirkulaire, door ons aan de gewenschte medewerkers van ons jaarboekjen gerigt, in uw dagblad op te nemen, opdat ieder die eenige sympathie heeft voor ons doel en iets ter bereiking daarvan zou kunnen bijdragen die cirkulaire, al ontving hij ze wellicht niet, beschouwe, als ook voor hem bestemd.

Wij hebben de eer ons, met bijzondere hoogachting, te teekenen:

UwelEd. dv. dienaren

J. A. A. TH.

H. J. C. v. N.

»Wij komen op nieuw, zoo vriendelijk-dringend mogelijk bij U aankloppen om eene bijdrage voor onzen ALMANAK.

»Het jaarboekjen van 1853 heeft, onder Gods zegen, een even gunstigen aftrek gevonden als dat van 1852. De verplichting rust derhalve op ons, gelijk wij meenen, zoolang onze krachten het zullen veroorloven, voort te gaan met de jaarlijksche uitgave.

»Gemeenschappelijkheid van verpligtingen is wellicht een even sterke band van broederschap als gemeenschappelijkheid van behoeften: sta ons dan toe onze verplichting tot zekere hoogte met U te deelen; help ons er ons van kwijten, door ons tijdig eene goede bijdrage in proza of poëzie toe te zenden.

»De geest en strekking van het boekjen mogen wij als genoegzaam bekend onderstellen. Vergun ons intusschen aan te merken, dat wij niet uitsluitend dusgenoemde godsdienstige of geestelijke stukjens vragen. Alle bijdragen, die middelijk of onmiddelijk tot de glorie Gods, de erkenning zijner H. Kerk; het geluk der naasten en in zonderheid tot het geestelijk en stoffelijk welzijn der Nederlandsche Katholieken iets kunnen toebrengen, zijn ons hartelijk welkom.

»Naast de opwekking van den Godsdienstzin, moge ook die van de Nationaliteit eene plaats vinden.

»Men geve ons leerrijke waarheden op meer dan één gebied. Korte wenken bijv. aan eene praktische burgerhuishoudkunde ontleend, door bevoegde hand medegedeeld, nemen wij gaarne in ons kader op.

»Van de verhalen zijn die ons het liefst, welke aan het aloude *Nederlandsche* geschiedboek, of, nog beter, aan den mond des nog levenden volks ontleend zijn. Op het land zwerven nog duizend geest- en leerrijke overleveringen, die, in korte woorden neêrgesteld, steeds eene aanwinst voor onze historie en letterkunde zijn, zoo ze al geen dadelijk tastbaar nut stichten. Wij leven zoo wel van de herinnering des verledens als van het huidig genot en de hoop der toekomst. Dat *verleden* verwaarloozen is wezenlijke schade voor het *nu*. Dat is het schoone van de katholieke waarheid, van de geschiedenis, die de katholieke adem doordringt — dat zij een boom gelijkt, welke even ver zijne wortels in den geheimvollen bodem schiet, als hij zijne rijke bladertrossen door de wolken schijnt te heffen. De katholieke kathedraal bewaart met de zelfde Godsvrucht hare geloovigen van voorheen in den schoot harer graven, en hunne reliek en in hare gewijde krochten, als zij de beeltenissen harer vereeuwigde helden met hare Heiligen, op en onder haar pinakels, ten Hemel beurt.

»Onze Almanak moet zoo krachtig en veelzijdig mogelijk Katholiek zijn en Nederlandsch beide.

»Wij bidden u met aandrang iets voor ons te bewerken. Vijfduizendvoudig gaat het werk van uw hart en hand het vaderland door, en vindt de dankbaarste lezers.

Met hoogachting blijven wij:

AMSTERDAM, ten Feestdage van de H. Drievuldigheid (22 Mei) 1853.

»Uw oodm. broeders in Chr.
»JOS. ALB. ALBERDINGK THIJM.
»H. J. C. VAN NOUHUYS."

Middelburg — Getal kiezers 2348. Ingekomen 1768 briefjes. Van onwaarde 15. Geldige stemmen 1753. Volstrekte meerderheid 877. Gekozen Mr. D. VAN ECK (oud lid), te 's Gravenhage, met 918 stemmen. Mr. C. W. E. Vaillant heeft bekomen 835 stemmen.

Zierikzee — Geldige stemmen 918. Volstrekte meerderheid 460. Gekozen Mr. J. T. SCHUURBEQUE BOEIJE met 516 stemmen. Mr. S. S. Anemaet (oud lid) heeft 402 stemmen verkregen.

Een door de *Amst. Courant* medegedeeld berigt wegens kwade praktijken bij de jongste verkiezingen in het kiesdistrikt Almelo, wordt in het volgend nommer van dat blad *volstrekt* gelogenstraft.

In de voorloopige kiezersvergadering den 8 dezer te Hilversum gehouden, is tot kandidaat voor de Provinciale Staten gekozen, de heer C. P. de Pieper, die 31 stemmen bekwam; de heer J. v. d. Brink telde 22 stemmen.

Naar wij vernemen, is gisteren in de R. K. Kerk de Zaaijer alhier voor het eerst bespeeld, het nieuwe orgel met vrij pedaal, vervaardigd door den heer Lindsen, van Utrecht, wien reeds vroeger van vele zijden voor zijn uitmuntend werk de meeste lof is toegebragt. Ook ten aanzien van de zuiverheid van toonen, de mechanieke bewerking, als anderzins van dit kunstgewrocht, verdient deze bekwame orgelmaker naar billijkheid te worden geprezen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Junij. Eene bijeenkomst van onderscheidene Fransche legerhoofden op het kasteel van Saint-Cloud geeft aanleiding tot allerlei geruchten.

— Men telt thans op Jersey tachtig Fransche uitgewekenen, en daaronder een op bevel van het Engelsch gouvernement, wegens het bezigen van beleedigende uitdrukkingen tegen de Koningin Victoria.

— Abd el-Kader, dus wil men, zou het voornemen hebben opgevat, om tegenwoordig te zijn bij de krooning des Keizers.

— Men leest in een weekblad, dat de Fransche Keizer te Londen 39 paar honden heeft doen aankoopen, welke per stoomboot naar Parijs zouden zijn verzonden.

MADRID, 29 Mei. Het gerucht eener aanstaande ministerieele krisis houdt stand. Het kabinet schijnt verschil te hebben gekregen over de spoorweg-liniën.

ENGELAND.

LONDEN, 2 Junij. Kapitein Webster is den eersten dezer met depêches van het gouvernement naar Konstantinopel vertrokken.

— De hertog van Genua is door de Koningin op het paleis van Buckingham ontvangen, na reeds vooraf door Prins Albert te zijn bezocht.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 3 Junij. De vermaarde Siegwart-Müller bevindt zich sedert eenige weken weder in Straatsburg. Van eene geloofwaardige zijde verneemt men dat de Fransche Keizer zich jegens hem zeer edelmoedig heeft betoond.

— Den 29 Mei was het 400 jaar geleden, dat Sultan Mahomet II Konstantinopel [illegible] en het kruis van de St. Sophia-kerk afwierp.

— Men schrijft uit Kopenhagen. De keuze van stad en ambt voor leden van de *Volksthing* zijn thans bekend. Van de 11 behooren er tien tot de oppositie en 1 tot de ministerieele partij.

— In eene vergadering van aandeelhouders des Bonn-Keulschen-spoorwegs, 30 dezer gehouden, werd besloten de noodige stappen te doen om den spoorweg voorloopig tot het Zevengebergte, bij Rolandseck voort te zetten.

— De Keizer van Rusland wordt nog in deze maand te Warschau verwacht.

WEENEN, 3 Junij. Te beginnen met 7 Junij is eene nieuwe schroefstoombootdienst ingesteld tusschen Triëst en Venetie. Het vertrek is bepaald op Dingsdag avond van Triëst en Vrijdag 's morgens vroeg van Venetie. De afstand wordt per stoom afgelegd in 8 uren. De prijs voor passagiers is 1. Dek 2 fl., kajuit 5 fl. Voor heen en terug binnen 14 dagen 3 fl. en 8 fl. Voor zware vrachtgoederen wordt betaald 18 kr. C. C.; voor ligte 25 kr. C. C. per Ctnr.

— De sequestratie-dekreten zijn nog niet buiten werking gesteld, zoo als is alleen geschied ten aanzien van iemand, die bewezen heeft te Turijn te zijn geboren, alsmede ten behoeve van graaf Marius Greppi.

— Een telegrafisch berigt uit Triëst van den 31 Mei meldt dat de heer van Nesselrode (de zoon van den Russischen rijkskanselier en aan het buitengewone Russische gezantschap toegevoegd) uit Rusland te Konstantinopel aangekomen was, nadat vorst Menchikoff die stad had verlaten. Sommigen meenden dat hij de door dien vorst opgegeven taak weder opvatten zou; anderen, daarentegen, dat hij hem instruktien overbragt, die echter geene uitwerking meer zouden kunnen hebben in den door de afbreking der onderhandelingen veranderden staat van zaken.

— Graaf Nesselrode de zoon van den russischen Kanselier is heden van Konstantinopel hier aangekomen, en begeeft zich naar Londen.

— Vorst Menchikoff is den 24 van Odessa naar Petersburg vertrokken waar hij tegen 31 Mei of 1 Junij konde aankomen.

BELGIE.

BRUSSEL, 3 Junij. Het ontwerp van wet op de burgerwacht is door den Senaat aangenomen.

Door de kommissie belast met het wets-ontwerp betreffende de dotatie aan den hertog van Brabant, is besloten, de dotatie op 500,000 fr. te stellen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 4 Junij.

ONDERTROUWD (3 Junij): Mr. H. M. van der Sande met A. H. Verbeek. - A. Boom met L. H. Wijndels de Jongh.

GETROUWD (2 Junij): W. H. Warnsinck, Jr. met W. G. Staats Evers.

BEVALLEN (28 Mei): J. E. L. Uijt den Bogaard, geb. La Lande, D. — (1 Junij): M. van Schouwenburg, geb. Ten Cate, D.

OVERLEDEN (31 Mei): S. van Kralingen, geb. van Malsen, 45 j. - J. H. I. Pesch, geb. Helleganger. 29 j. - J. van der Wal, wed. H. Ekelmans Wz., 76 j. — (1 Junij): Mr. J. de Vries, 77 j. - C. C. Schmidt, wed. E. Koopman, 62 j. — (2 Junij): J. W. C. Lambert, 4 m.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		3 JUNIJ 4½ u. gebl.	4 JUNIJ 4½ u.	gebl.
NEDERL. Werkel. Sch. à 2½ pCt.		63⅜	63¾ [illegible]	[illegible]
Dito Dito	3	75⅝	75⅝	
Dito Dito	4	94 1/16	94½	94½ 94⅝
O. I. Leening 1844	4			
Amortis. Syndic.	3½	94½		
Handel-Maatschappij	4½	127¼		
Aand. Rijn-Spoorweg			102¼	
Aand. Holl. S. M.				
Obligatien				
BELGIE, Obligatien 1844				
Cert. bij de Belg. Bank.	2½			
Dito bij Rotsch. en Vettkers		52¼	52¼	
FRANKRIJK, Obligatien	3	73½		
SPANJE Nieuwe	4	23 5/16	23 5/16	23¼
Dito	3	48⅝		
Dito Binnenl. à 6/m.		43¼	43 3/16	
Coup. Bewijzen.		5 5/16	5 5/16	
Amortisable Schuld		5⅝		
PORTUGAL te Londen	5	38½		
Dito Dito	4	36⅛	36 13/16	
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108¼		
Dito Dito 1828 en 1829		107½		
Cert. bij dº. 1831 en 1833		97¼		
Dito	4½	101	101¼	
Dito bij *Hope*	4			
Dito bij *Stieglitz en Cº.*		91½		
Dito bij id. 5de Serie	4			
Cert. te Hamburg	5	105		
Inschrijving in Assignat.	6	74½		
Cert. van dito		74½		
POLEN, Certifikaten	4	86¼		
Dito Aand. à fl. 500				
Dito met Lot. à 300				
AMERIKA, Bank-Actiën				
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 f				
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	82¼	82¼	
Dito 1847	2½	42 11/16	42½	
Dito 1851	2½	42 9/16	42⅝	42¼
Dito 1849	5	94½	94¼	94⅜
Ween. Bank bij *Göll en Cº.*		88½	88¼	
Dito	4	71½		
Letter B	5	94¾	94½	94⅜
Aand. met Loting fl. 500				
Nieuwe dito	250			
NAPELS, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.			
BRAZILIE te Londen 1824	5	98¼		
Dito Leening 1843	5			
Dito £ 200				
PERU	5½			
MEXICO Nieuwe	3	25¼	25¾	
VENEZUELA à £ 100	3½	39	39¼	
GRENADA à £ 100	2	22¼		
Dito Uitgestelde		10¼		
ECUADOR à £ 100				

Venezuela, uitgestelde 16⅛.

Onbeduidende beurs met weinig handel [illegible]

Koers van het Geld [illegible]

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f*	56 7/16	Livorno	2/m.	*f*	39½
„	zigt	„	56⅞	Napels	„	„	81⅝
Bordeaux . . .	2/m.	„	56⅛	Petersburg . . .	„	„	1,86½
„ . . .	½/m.	„	56⅜	Weenen	6/w.	„	32¾
Madrid	3/m.	„	246	Augsburg . . .	„	„	35⅜
Cadix	„	„	247	Frankfort . . .	„	„	98½
Seville	„	„	243	Hamburg . . .	2/m.	„	35 1/16
Bilbao	„	„	244	„ . . .	zigt	„	35¼
Lissabon . . .	„	„	41½	Londen	2/m	„	11,77½
Porto	„	„	41½	„ . . .	zigt	„	11,85
Genua	2/m.	„	46⅜	Rotterdam		„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 3 Junij. Belg. leen. 2½ pc. 55½, 1840/1842 5 pc. 98, 1848, 98; Spanje 1—3 pc. 23⅛; Binnenl. 3 pc. 43⅛; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 86.

PARIJS, 3 Junij. Fransche 3 pc. 78,15, id. 4½ pc. 101,30; Bank-Aktien 2700,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. —; Buitenl. 3 pc. 48; Binnenl. 3 pc. 43½; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. 98,50; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 99½; Rusland 4½ pc. —; Metall. 5 pc. —.

MADRID, 31 Mei. Spanje 3 pc. 45⅜; 1—3 pc. 24 1/16; Cert. Coup. —; Bank S. Fernando —.

LONDEN, 3 Junij. Cons. kont. 98¾ a —; op tijd 98¾ a —; Braz. 100 a 101; 1829/39 100 a 101; 1852 98 a 99;; Den. 3 pc. 83 a 85; 5 pc. 104 a 106; Ecuad. 5⅞ a 6; Gren. 21 a 22; Uitgest. 9½ a 10; Mexiko Nieuwe 26¾ a —; Peru 4½ pc N. 83 a 85; Uitgest. 60 a 61; Rusl. 1822 5 pc. 117 a 118; (N.) 4½ pc. 102⅞ a 103; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 38¾ a 39¼; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 23⅛ a —; 3 pc. 48¼ 48¾; Coup. cert. 5¾ a 6; Passive 5¼ a 5⅜; Holl. 2½ pc. 65 a 65½; id. 4 pc. 95¼ a 96¼; Venez. 36 a 38; Uitg. 15 a 16; Wissel op Amsterdam *f* —.—; Grieken 1824 — a —.

WEENEN, 3 Junij. Met. 4½ pc. —, 5 pc. 94¾; Bank-Actien 1423; Wissel op Londen 10.41, Zilver 8⅜.

BERLIJN, 2 Junij. Schuldbr. 3½ pc. 92⅛, Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 98⅓; Pools. 4 pc. 91; Loten fl. 500 92¼, Oost. Met. 5 pc. 87⅜; Amsterdam zigt 142⅞g id. 2/m. 142⅛g.

HAMBURG, 2 Junij. Russ. Cert. 5 pc. 105½; Oost. Met. 5 pc. 94; Spanje 1—3 pc. 22⅞; Binnenl. 3 pc. 40⅛.

FRANKFORT, 3 Junij. Met. 5 pc. 86; A 5 pc. 86; 2½ pc. 45¾; Bank-Actien 1360; Darmst. Loten fl. 50 99⅞; id. fl. 25 32½; Badensche Loten fl. 50, 71¾; id fl. 35, 40¼; Nassausche fl. 25, 28¾; Holl. 2½ pc. 64¼, id. 4 pc. 95¼; Sardinische 42⅞; Wissel op Weenen 110¼.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 4 Junij.

[illegible] DER WEEK.

Koffij. De handel heeft zich wederom bijna uitsluitend bepaald tot vervulling der dagelijksche behoefte, waarbij men de vorige prijzen heeft moeten besteden.

THEE. Ordinaire en goed ordinaire *Java* soorten, alsmede *Chinesche Congo* en *Souchon* blijven gevraagd tot vrij vaste prijzen.

TABAK. *Noord-Amerikaansche.* Gisteren en heden waren er drie partijtjes, te zamen 126 vaten *Maryland* ter markt, waarvan 50 vaten tot cirka 28 cs. nemers hebben gevonden, het overige nog niet geplaatst door de al te hooge vorderingen der houders. De voorraad in de eerste hand wordt dagelijks geringer en zal weldra geheel opgeruimd zijn. — De prijzen hebben dan ook wederom eenige verbetering ondergaan. — Voor *Sigaren Tabak* was insgelijks meerdere levendigheid te bemerken en is de dezer dagen gehoudene veiling van diverse soorten vrij koulant afgeloopen.

SUIKER. *Ruwe.* Met zeer weinig kooplust en beperkte disponible voorraad. — De gisteren geveilde 224 vaten *Surinaamsch* zijn hoewel iets lager, echter vrij koulant van *f* 24½ tot *f* 27½ afgegaan, terwijl 2800 zakken *Moscovados Fernambuc*, dooreen N° 9¾ van *f* 23½ tot *f* 27½, grootendeels zijn opgehouden en daarna slepende geplaatst.

Vergelijkende Staat der Voorraad en Aanvoeren van JAVA SUIKER in de Nederlandsche Havens op primo Junij.

		1852.	1853.
Veiling der maand Maart,	Kranjangs	64300—	31000
D°. „ Mei,	„	87400—	59800
Partikuliere Voorraad	„	35000—	3844
Voorraad bij de N. H. M.	„	91388—	55631
	Kranjangs	278088—	150275
Deficit in de Aanvoeren van P°. Januarij tot P°. Junij			127813
			278088

Geraffineerd voor *Uitvoer*: Van *Crushed* worden dagelijks eenige kleine partijen tot onveranderde prijzen omgezet. *Kandij* blijft gevraagd. — In *Consumtie* kan men als volgt koopen: *Melis* Stoom N S R N° 1 *f* 67 a 68, N° 2 *f* 65 a *f* 66, N° 3 *f* 62 a 63; B K N° 2 *f* 65 a 66; B & H *f* 62; S & T N° 1 *f* 62, N° 2 *f* 61, W & Z *f* 58. — *Stroop*, Stoom *f* 23 a 24; O P *f* 23 a 24.

Specerijen. *Noten*, *Muskaat*, *Foelie* en *Nagelen* blijven prijshoudend zonder dat hierin eenige noemenswaardige omzet voorgevallen is. — Alleen *Noten* N° 4 blijven tot 90 cs. goed te plaatsen.

GEDROOGDE VRUGTEN. Zoowel *Krenten* als *Rozijnen* over het algemeen [illegible]

RIJST. [illegible] de gepelde soorten zoowel voor konsumtie als [illegible] onveranderde prijzen.

[illegible] Hierin is de handel van weinig belang. *Petersburger Cas m* wordt bij geringe [illegible] *f* 21 betaald.

DROGERIJEN. *Oost-Indische Gom Elastiek* [illegible] hooger betaald. *Steranijs* met zeer veel vraag [illegible] stil. *Cassia Vera* bij partij tot [illegible] in kisten 74 cs. in loco [illegible] *Palmolij* prima kwaliteit niet onder *f* 22½ te koop.

VERFWAREN. *Indigo.* Prijzen zeer vast, de handel bepaalde zich alleen tot 15 kisten *Java* voor export. — *Cochenille.* 10 kisten *Java* eerste soort vonden voor export nemers tot veilingprijzen, blijvende daarvan maar weinig aan de markt. — *Verfhouten.* Volstrekt niets in gepasseerd, dan een klein partijtje *Geel* en *Sandelhout* tot vorige prijzen — *Quercitron.* 451 balen zijn van Baltimore voor hier aangevoerd welke op *f* 4¾ worden gehouden, terwijl *f* 4½ te vergeefsch geboden is. — *Philadelphia* op *f* 6 en detail op *f* 5¾ bij groote partij gehouden. — *Harst* met *f* 3⅜ betaald, minder voor het oogenblik niet te koop. — *Terpentijnolie.* Voor 30 vaten *Amerikaansche* heeft men *f* 29¼ eerste hand betaald, bij partij misschien a *f* 29 te koop. — *Divi Divi.* Kleine partijtjes bragten *f* 8 in zakken op. — *Zwavel* niets in gepasseerd. — *Lood* wordt thans a *f* 13 aangeboden. — *Meekrap* met meer vraag, zoo voor den uitvoer als inlandsch gebruik, worden algemeen iets betere prijzen betaald, houders blijven zeer geretireerd.

STERKE DRANKEN. *Genever* 100 °/₀ eerste soort *f* 21, tweede soort *f* 21¼. — *Moutwijn* 91 °/₀ *f* 17 pr. Vat a kont.

METALEN. *Ruw Koper* zeer flaauw. — *Banca Tin* bij kleinigheden met *f* 68 betaald.

HONIG en WAS prijshoudend.

VETWAREN. *Talk*, *Smeer* en *Traan* met zeer beperkte omzettingen en vaste prijzen. — *Ansjovisch* met aanhoudende zeer ruime vangst blijft de nieuwe tot *f* 12 aangeboden, terwijl jarige en overjarige voor het oogenblik onverkoopbaar is met zeer belangrijke voorraad.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 3 Junij. Rogge. Nadat in het begin der week ruim vorigen koers voor ligt gedroogde betaald was, werd het in het algemeen stiller, zoodat men iets lager koopen kon. Men noteerde in Entr. 142/2, 143/2 ℔ N. Archangel *f* 195 6/w., *f* 197 6/w. en in loco 140/2 ℔ Libau *f* 253 6 w., *f* 250; 144/2 ℔ jar. Koersche *f* 222, 224 6/w.; 148/2 ℔ Libau *f* 228, 230 6/w., *f* 232 6/w.

Gerst. Meer aangevoerd, ging moeijelijk van de hand, en zou bij partij niet dan merkelijk lager te verkoopen geweest zijn. De volgende prijzen werden bekend. 135/2 ℔ Reval *f* 210, 212 3/m.; 131/2 ℔ N. Libau *f* 197, 199 6/w. Van fijne Deensche werd nog afgedaan 127/2, 128/2 ℔ *f* 151, *f* 152 6/w.; 153 6/w.

Moutwijn. Door meerdere orders verhoogde de markt. Zaturdag op *f* 16¾ en daar men alzoo niet naar genoegen koopen kon, werd Maandag en Dingsdag *f* 17.00 besteed. Woensdag en Donderdag verlevendigde de handel zoodanig dat men heden zelf ad *f* 17½ slechts moeijelijk kon slagen.

Jenever *f* 20,75. — Amst. Proef *f* 22,00.

ALKMAAR, 3 Junij. Kaas. Kleine Gras *f* 24,50, middelbare dito *f* 25,50, kleine en middelbare Hooi *f* 23,50, kommissie dito *f* 22.

MIDDELBURG, 2 Junij. Tarwe, puike Zeeuwsche *f* 9 a 8,50; mindere *f* 8 a 7,50; puike jarige Walchersche *f* 11,25 en *f* 11, puike Nieuwe Walchersche *f* 10,25 tot 10,50, puike Walchersche *f* 9,25, 9 en *f* 8,75 naar deugd, gewone soorten *f* 8,50 a 7,50 naar kwaliteit. — Rogge *f* 7,50. — Gerst. Winter *f* 5,75. — Walch. Witteboonen *f* 11 a 12; Dito Paardeboonen *f* 6,25; Dito Bruineboonen *f* 14 a 17 [illegible] Groene Erwten *f* 8,50.

DEVENTER, 3 Junij. Tarwe *f* 9,00 a *f* 9,75. — Rogge *f* 7,20 a 7,60. — Garst *f* 5,40 a 5,75. — Haver *f* 3,50 a 4. — Boekweit *f* 6 a 7. — Boter per ½ ton *f* 12,50 a 14,50.

ANTWERPEN, 3 Junij. *Koffij.* Er zijn gedaan 510 v. Brazil en eenige koopen Dom. en Bat. alles tot ferme prijzen.

Granen. Stil.

Geraffineerde Suiker. Er zijn gedaan 100,000 k. Gestampte, 20,000 k. Brooden van Beetwortel en 400 k. Kandij.

LONDEN, 2 Junij. *Ruwe Suiker. Vreemde.* Gevraagd tot volle prijzen. *Geraffineerd* onveranderd.

Koffij. Native Ceylan weinig gevraagd, doch wordt niet lager afgegeven.

Talk. Stil. Y. C. 47 s. 3 d.

LIVERPOOL, 2 Junij. *Katoen.* Ferm zonder prijsverandering. Er zijn verkocht 7000 b.

SCHEEPSTIJDINGEN.

UITGEZEILD:

TEXEL, 3 Junij. A. A. Oldenburger, Geppina, Cevita Vecchia.

HELVOET, 3 Junij. J. Haasloop, J. H. Heydorn, Buenos Ayres.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 4 Junij in lading naar:

Keulen	A. Krell, Mercurius.
	J. C. Wilson, Coln N°. 2.
Ludwigh. & Heilb.	A. Fritz, Christina.
Mainz	J. Leijdekker, Mainz N°. 2.
Duisburg	H. J. Kamp, Vlijt en Hoop.
Manheim	J. G. Krol, Hoffnung.
Weesel	J. Beijer, Wilhelmina.
Dusseldorp & Neus	G. Brugman, Niederrein N°. 3.
Frankf., Coblentz en *Manheim*	J. v. Dusseldorp, Frankf. N. 16.

AMSTERDAM, 4 Junij vertrokken:

Ludwigh. & Heilb. Ph. Hartman, Eleonora.

ADVERTENTIEN.

GETROUWD: H. A. VAN DEN HEUVEL, van *Utrecht*, en

HEES, bij NIJMEGEN, J. H. MEIJER.

3 Junij 1853.

Vrienden en bekenden gelieven deze algemeene, levens als bijzondere kennisgeving aan te nemen. (2933)

(2934) Heden overleed ten mijnen huize, mijn waarde Oom de Heer JOHANNES WILHELMUS DE KOCK, in leven Logementhouder alhier, in den ouderdom van bijna 84 jaren.

ROTTERDAM, 1 Junij 1853. D. G. DE KOCK.

De schoone beloften, door de vrienden van den overledene jegens hem gedaan, zijn wel dank waardig (?)!

(2930) Heden overleed aan de gevolgen van eene sleepende ziekte, na voorzien te zijn geweest van de H. Sacramenten van onze Moeder de Heilige Kerk, mijn dierbare Echtgenoot de Wel Ed. Zeer Geleerde Heer PH. SMITS, Medæ. Docter, in den ouderdom van [illegible] jaren en 28 dagen; diep betreurd door mij, mijne drie kinderen en bloedverwanten.

OOSTERHOUT, 1 Junij 1853. A. J. C. VAN HAL, Wed. PH. SMITS.

Eenige en algemeene kennisgeving.

Eene Jufvrouw (R. K.), het vak van **MANUFACTUREN** geleerd hebbende, voorzien van de gunstigste getuigschriften, wenscht zich, tegen 1° Augustus e. k. als **WINKELDOCHTER** geplaatst te zien. Reflecteerenden adresseren zich onder Letter W., aan den Boekdrukker JOSUÉ WITZ te Arnhem. (2932)

KERKORNEMENTEN.

In ons MAGAZIJN zijn steeds voorhanden alle soorten van Miskleederen van de ordinairste tot de rijkste in fijn Goud en Zilver geborduurde, Gouden, Zilveren en Zijden Stoffen, Galonnen, Franjes, enz. Zilveren Kelken, Ciboriums, Monstransen, Ampullen, Wierooksvaten en Crucifixen. Geschilderde en andere Kruiswegstatiën, Canons, Missalen enz Kanten en Benedictie-doeken; Kandelaren, Lampen enz., in koper, verguld en verzilverd. Bestellingen in zilver of andere artikelen, die naar teekeningen worden gegeven, worden steeds zeer spoedig uitgevoerd.

AMSTERDAM, Singel, F, 365. PAULUS SUTORIUS & C°. *Goud-Borduurders.* (2917)

C. L. VAN LANGENHUYSEN heeft de eer te berigten, dat in den loop dezer week bij hem van de pers komt en aan zijn Inteekenaren zal worden verzonden:

DE

LEVENS VAN GODS LIEVE HEILIGEN,

VOOR ELKEN DAG VAN 'T JAAR;

benevens

Oefeningen, Gebeden en enkele Hymnen,

door H. J. C. VAN NOUHUYS. 2e Deel.

(Voor de maanden April, Mei en Junij.)

De Uitgever verwachtte van dit werk een groot debiet, er was behoefte aan, daarom heeft hij er 3/maal meer op gedrukt als gewoonlijk, ten einde het daardoor goedkoop te kunnen leveren en ieder in de gelegenheid te stellen om het zich te kunnen aanschaffen. Hij heeft zich in die verwachting niet bedrogen.

Als het vierde deel zal zijn afgedrukt, waarmede het werk kompleet is, wordt de prijs *f* 3.

Boekhandelaren, welke het getal hunner inteekenaren nog niet bepaald hebben opgegeven, worden verzocht hieraan te denken, want dit deel wordt niet in commissie verzonden.

en wordt met succes gedebiteerd:

DE DERDE DRUK VAN

DE KATHOLIEKE KERKREGELING IN ONS VADERLAND,

DOOR

J. A. ALBERDINGK THIJM.

Prijs 20 Cents.

WOORD VAN EEN **EENVOUDIG BURGERMAN,** AAN **ZIJNE LANDGENOOTEN,** BIJ DE TEGENWOORDIGE AANGELEGENHEDEN.

Prijs 20 Cents.

EEN DORPSPRAATJE OVER **DE BISSCHOPPEN.**

Prijs 20 Cents.

HERDERLIJKE BRIEF van C. BELGRADO, Vice Superior der Hollandsche Zending. Prijs 10 Cts.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.